

середовищі, закладає основи художнього смаку, сприяє розширенню контактів; виховує звичку вносити елементи краси в побут, природу, стосунки з однолітками, дорослими; посилює інтерес до проведення подальших досліджень порушеної проблеми у контексті соціально-педагогічної практики.

Використана література:

1. Барташнікова І. А., Барташніков О. О. Розвиток уяви та творчих здібностей у дітей 5-7 років: тести та ігри. Тернопіль : Богдан, 1998. 85 с.
2. Комарова Т. С. Зарубежные педагоги о детском изобразительном творчестве: Беседа 7. *Дошкольное воспитание*. 1991. № 12. 56-58 с.
3. Шулигіна Р. А., Бондар І. О. Психолого-педагогічний ландшафт проблеми формування ровесницьких стосунків дітей дошкільного віку в умовах освітніх змін. Педагогіка і психологія постмодернізму: цінності, компетентності, діджиталізація : колективна монографія / за наук. ред. проф. Цветкової Ганни. Aerzen: Heilberg IT Solutions UG (haftungsbeschränkt) InterGING Verlag, 2021. С. 155-175.
4. Шулигіна Р. А. Особливості розвитку уяви в контексті пізнання і творчої активності дітей дошкільного віку. *Наукові та освітні трансформації в сучасному світі* : збірник матеріалів Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 15 липня 2021 року) / Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій, м. Чернігів. Суми: ТОВ НВП «Росток А. В.Т.», 2021. С. 328-331. URL: https://reicst.com.ua/asp/article/view/19/pc_2021_15_07

УДК 378.091.3:796.071.4

Данилевич М. В.

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри фітнесу та рекреації
Львівського державного університету фізичної культури
імені Івана Боберського
м. Львів, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ В РЕАЛЬНИХ УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

Актуальність теми. Стрімкий розвиток науки і техніки, соціально-економічні та культурні зміни, що відбуваються в сучасному суспільстві, ставлять на порядок денний завдання підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців з фізичного виховання і спорту. Особливості професійної діяльності таких спеціалістів вказують на необхідність модернізації вищої освіти у цій галузі.

Новітні педагогічні технології орієнтують систему вищої фізкультурної освіти на підготовку випускників, що володіють професійною компетентністю і вміннями орієнтуватися на ринку праці, вигідно представити себе, витримувати суперництво з іншими претендентами на робочі місця. Тому одним із завдань вищої школи є створення умов для підготовки випускника, здатного конкурувати на ринку праці. Гарантією конкурентоспроможності майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту може

слугувати лише неперервна освіта, яка покликана забезпечити постійний професійний розвиток та вдосконалення протягом життя.

Метою роботи є проаналізувати особливості неперервної освіти майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту в сучасних умовах.

Результати дослідження. Показником зрілості, культури й успішності держави є здоров'я нації. Розвиток суспільства, глобальні зміни економіки, культури та науки призвели до урбанізації, інформатизації, індустріалізації та значного зниження рухової активності людини. Наслідком цього слугує катастрофічне погіршення показників здоров'я, зниження розумової і фізичної працездатності, скорочення середньої тривалості життя населення України. У 2022 році, через повномасштабне вторгнення росії, до цього переліку чинників додався ще один – війна. Міністр охорони здоров'я України В. Ляшко наголошує, що події матимуть критичні наслідки для психічного і фізичного здоров'я українців, зокрема посиляться онкологічні та серцево-судинні захворювання, почастишають випадки інфарктів та інсультів у молодому віці. Українці постаріють на 10-15 років.

Власне сучасний фахівець з фізичного виховання і спорту покликаний успішно працювати в реальних умовах соціально-турбулентного світу, боротися з критичними наслідками війни в Україні, зміцнювати здоров'я та формувати здоровий спосіб життя людей. Для цього потрібно активно запроваджувати та використовувати систему безперервної освіти, яка покликана забезпечити адекватність змісту фізкультурної освіти вимогам сучасного суспільства, що динамічно розвивається.

Нові умови професійної діяльності таких фахівців, які є умовами освітньої інтеграції, сприяють необхідності визначення змісту і форм формування професійно-орієнтованих знань, умінь та навичок, компетентностей, інтегральних якостей особистості майбутнього фахівця з фізичного виховання і спорту, які забезпечують, з одного боку, якість освітнього процесу, а, з іншого, – успішність професійної реалізації у сфері фізичної культури і спорту.

У сучасний період акцент робиться на неперервній освіті, яка спрямована на неперервний процес оволодіння людиною знаннями та вміннями, який здійснюється протягом усього людського життя. Як зазначає Т. М. Кучера, інформаційне суспільство орієнтує людину на постійне оновлення знань, опанування нових способів одержання інформації, самоактуалізацію у професії, підвищення вимог до себе, до розвитку професійних компетентностей. Саме у добу глобалізації як ніколи стає зрозумілим, що освіта – не особиста справа і результат приватних уподобань, а соціальна технологія виробництва людини, її здібностей і вмінь [1, с. 73-74].

Сьогодні неперервна освіта переходить на новий етап розвитку, намагаючись поєднати в собі всі аспекти навчання і розвитку людини. На європейському рівні така освіта спрямовується на вирішення існуючих економічних проблем і проблем розвитку особистості в сукупності.

Для реалізації новітньої парадигми неперервної освіти необхідно розробляти та втілювати у життя програми неперервної освіти, які б торкалися усіх рівнів освіти, у тому числі і вищої. Неперервна освіта повинна стати пріоритетом для успішного влаштування на роботу, економічного успіху, а також для повноцінної участі в житті суспільства.

Варто зробити неперервну освіту та мобільність людини реальністю; підвищити ефективність освіти і професійного навчання; заохочувати справедливість, соціальну єдність та активність громадянської позиції; посилити творчу складову і новаторство, включаючи підприємництво, на всіх рівнях освіти і професійного навчання.

Теоретичний аналіз наукової літератури дозволив виділити в особистості майбутнього фахівця з фізичного виховання і спорту комплекс соціально важливих і

професійно значущих якостей. До соціально важливих якостей відносимо: громадянську зрілість, законслухняність, соціальну активність та оптимізм, високий рівень ціннісних орієнтацій, розвиненість розумових і практичних навичок, почуття гідності, орієнтацію на досягнення успіху; соціальну мобільність; здатність до конструктивного вирішення конфліктів, до адаптації, співпраці, здатність брати на себе відповідальність.

До професійно важливих якостей майбутнього фахівця з фізичного виховання і спорту відносимо: володіння професійними вміннями та навичками (компетентність, професіоналізм), здатність самостійно планувати, виконувати і контролювати рекреаційно-оздоровчу діяльність; володіння певною кваліфікацією, професійну мобільність, підприємливість; володіння новими технологіями та розуміння сфери їх застосування, готовність до неперервної самоосвіти, підвищення кваліфікації, комунікабельні вміння та навички, вміння залучати населення до власного оздоровлення засобами фізичної культури і спорту.

Система вищої освіти в ХХІ столітті спрямована на нові знання, нове інформаційне середовище, нову інформаційну культуру і новий світогляд. Необхідно змінити цілі освіти, забезпечити принципово нову її орієнтацію на умови життя і проблеми українського суспільства.

Висновки. Отже, ключовим питанням освітньої політики України в реальних умовах соціально-турбулентного світу є усвідомлення необхідності концепції неперервної освіти. У системі професійної фізкультурної освіти вона особливо актуальною, оскільки торкається безпосередньо фахівців зі здоров'я людини, які відповідальні за здоров'я нації – показника зрілості й успішності держави. Переорієнтація та перехід фізкультурної освіти нашої держави на неперервну освіту вимагає значних перетворень системи підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту та врахування особливостей їх професійної діяльності.

Використана література:

1. Кучера Т. М. Неперервна освіта як сенс життя [Електронний ресурс]. Міждисциплінарний дискурс у дослідженні феномену соціального : колект. монографія / ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана» ; [С. Б. Артеменко, О. Б. Гаєвська, Л. В. Северин-Мрачковська та ін.]. Київ : КНЕУ, 2021. С. 73–86. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/36322> (дата звернення 24.01.2023).

УДК 37.014.5(477)

Дем'яненко Н. М.
доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова,
м. Київ, Україна

ПАРАДИГМАЛЬНИЙ ВИМІР РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Особливості постнекласичного періоду розвитку освіти і педагогіки, формування єдиного світового освітнього простору вмотивовують необхідність переосмислення соціокультурних, суспільно-історичних основ освітньої теорії і практики, розвитку